

AH 1327
2020Z25421

Antwoord van minister De Jonge (Volksgezondheid, Welzijn en Sport)
(ontvangen 13 januari 2021)

Bent u bekend met de berichtgeving ‘VWS: eerste vaccinatie vóór 18 januari, eerder als het lukt’ van 16 december van Nieuwsuur? 1)

1.
Ja.

Klopt het dat het grootschalig vaccineren in Nederland mogelijk pas in de derde week van januari op gang gaat komen? Zo nee, waarom niet? Wat is dan het moment waarop uiterlijk begonnen gaat worden met grootschalig vaccineren? Zo ja, kunt u uitleggen waarom Nederland niet, in tegenstelling tot bijvoorbeeld het Verenigd Koninkrijk, in de week na de officiële goedkeuring van het Pfizer-vaccin kan beginnen met vaccineren?

Wat is uw eigen oordeel over het scenario dat het mogelijk drie weken duurt voordat het grootschalig vaccineren op gang komt na de goedkeuring van het Pfizer-vaccin door het Europees Geneesmiddelenbureau (EMA)? Deelt u de mening dat dit scenario zeer onwenselijk is? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke stappen bent u voornemens te nemen om ervoor te zorgen dat het vaccineren binnen een week na de goedkeuring van het EMA kan beginnen?

2 en 3:

Op 6 januari jl. zijn de eerste vaccins toegediend. Inmiddels zijn via de GGD'en en de ziekenhuizen al duizenden prikken gezet (6.400 bij de GGD (stand 12 januari) en 31.000 in de ziekenhuizen (stand 12 januari, schatting LNAZ)). De stappen hiertoe heb ik in mijn brief van 4 januari jl. geschetst en ook tijdens het plenair debat van 5 januari jl. met uw Kamer benoemd. Vorige week zijn drie GGD-regio's gestart, deze week zijn inmiddels drie andere GGD-regio's gevolgd. Vanaf 15 januari vaccineren alle GGD-regio's. Uitgaande van het huidige leveringsschema van BioNTech/Pfizer kunnen vanaf 18 januari 66.000 zorgmedewerkers per week worden gevaccineerd.

Zoals ik ook in mijn brief van 4 januari jl. heb aangegeven, werden we in december gesteld voor nieuwe keuzes in de uitvoering van de hoofdroute. Ik heb in mijn brief ook benoemd dat we toen onvoldoende wendbaar zijn gebleken om de veranderingen die zich voordeden snel genoeg te kunnen accommoderen. Ook tijdens het debat met uw Kamer van 5 januari jl. heb ik benadrukt dat ik achteraf bezien, de GGD'en eerder had kunnen vragen de systemen in gereed te brengen.

Kunt u uitleggen waarom de Gemeentelijke Gezondheidsdiensten (GGD'en) pas in de week van 7 december zijn begonnen met een verkenning van de locaties waar de vaccinaties moeten plaatsvinden? Wanneer is vanuit het

ministerie de opdracht hiertoe gegeven?

4.

Vanwege de diepgevroren bewaarcondities in combinatie met de beperkte houdbaarheid na ontdooien, de specifieke wijze van levering, én om zo veel mogelijk spillage te voorkomen, heeft het kabinet begin december op advies van het RIVM gekozen voor toediening van het BioNTech/Pfizer vaccin via centrale locaties. In mijn brief van 8 december jl.¹ heb ik u toegelicht wat deze keuze betekent voor de ten uitvoerlegging van de hoofdstrategie.

In de Kamerbrief van 4 januari jl. over de uitwerking van de vaccinatiestrategie heb ik uw Kamer nogmaals toegelicht over waarom ik de GGD'en in de eerste week van december opdracht heb gegeven tot het verkennen van centrale locaties voor het toedienen van de vaccinaties.

Wanneer is de vaccinatiestrategie klaar? Hoe kijkt u terug op de uitspraak van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport op 12 november tegen RTL Nieuws dat 'alles klaar staat' om te vaccineren en de vaccinatiestrategie in november gepubliceerd zal worden? 2)

5.

De hoofdroute van de vaccinatiestrategie, het voorkomen van ziekte en sterfte, is in november vastgesteld op basis van het advies van de Gezondheidsraad. Afhankelijk van de grootte en de timing van de leveringen, de snelheid van de uitvoering, en de vaccinatiebereidheid, verwacht ik dat eind derde kwartaal 2021 de hele Nederlandse volwassen bevolking (van 18 jaar en ouder) de mogelijkheid moet hebben gekregen zich te laten vaccineren. Daarmee heb ik goede hoop dat tegen die tijd het grootste deel van de vaccinatiecampagne zal zijn afgerond.

Waarom is er niet voor gekozen om de arbo-artsen in Nederland een deel van de inenting te laten doen? Wanneer is dit besluit genomen?

6.

Vanwege de bewaarcondities van het vaccin van BioNTech/Pfizer en om de kans op spillage te voorkomen is gekozen voor centrale priklocaties, zoals ook toegelicht in mijn antwoord op vraag 4. Deze zijn door de GGD'en opgezet. De GGD'en zetten zelf personeel in om de vaccinaties toe te dienen.

Hoe verklaart u het gegeven dat de vaccinatiecampagne in Nederland langer duurt dan de zes weken die het naar verluidt in het Verenigd Koninkrijk heeft geduurd?

7.

De duur van de vaccinatiecampagne is afhankelijk van de beschikbaarheid van vaccins. In mijn brieven aan uw Kamer heb ik u geïnformeerd over de verwachte beschikbaarheid van de vaccins, uitgaande van toelating. Binnen de EU is daarbij sprake van een verdeelsleutel tussen EU-lidstaten voor de

¹ Tweede Kamer 2020-2021, Kamerstuk 25 295, nr. 771.

leveringen waarover steeds afspraken zijn gemaakt. Pas in het derde kwartaal is er op basis van deze inschattingen, en mits alle vaccins de eindstreep halen, voldoende vaccin voor alle Nederlanders. Het is mij niet bekend dat de vaccinatiecampagne in het Verenigd Koninkrijk zes weken duurt.

Bent u bekend met de berichtgeving: ‘Waarom starten met vaccineren nog even gaat duren (of toch niet)’ 3), waarin net als u zelf in het debat van 15 december 4) stelde, wordt gesteld dat een belangrijke horde het registratiesysteem is?’ Wanneer is de opdracht verleend om het IT-systeem voor de vaccinaties op te tuigen? Welke stappen onderneemt u om er zeker van te zijn dat de GGD'en zo snel mogelijk na de goedkeuring van het EMA kan beginnen met vaccineren?

8.

Daar ben ik mee bekend. In de zomer van 2020 is gestart met de ontwikkeling van een centraal registratiesysteem, gebaseerd op de toepassing die door het RIVM wordt gebruikt voor het Rijksvaccinatieprogramma. Zowel voor het GGD-systeem als voor het RIVM systeem voor centrale registratie is doorgebouwd op bestaande systemen. In mijn brief van 4 januari jl. heb ik toegelicht op welke wijze de systemen zijn vormgegeven en hoe is voorbereid op de start van de vaccinatie.

Welke andere (potentiële) bottlenecks voorziet u voordat er met het vaccineren begonnen kan worden? Welke stappen bent u voornemens te zetten om deze bottlenecks zoveel mogelijk weg te nemen?

9.

Hierover heb ik u in mijn brieven van 21 december jl. en 4 januari jl. geïnformeerd. Daarbij heb ik aangegeven dat we voor het verloop van de vaccinatiecampagne sterk afhankelijk zijn van de snelheid en de omvang van de leveringen.

Kunt u toelichten wat de stand van zaken is rondom het oproepsysteem voor de vaccinaties? Hoe zal dit systeem functioneren? Wanneer zal dit systeem klaar voor gebruik zijn?

10.

Hiervoor verwijst ik u naar de Kamerbrief van 4 januari jl.

Bent u bekend met het bericht '50 Corona-Impfzentren in Niedersachsen eingerichtet' 5)? Hoe verklaart u dat er in het Duitse Nedersaksen reeds vijftig coronavaccinatieplaatsen zijn ingericht en in Nederland tot op heden geen enkele?

11.

Zoals ik in mijn brief van 4 januari heb aangegeven, is ingezet op kleinschalige toediening, in verpleeghuizen en instellingen zelf, via reeds bestaande structuren. Vanwege de diepgevroren bewaarcondities in combinatie met de beperkte houdbaarheid na ontdooien, de specifieke wijze van levering, én om zo veel mogelijk spillage te voorkomen, heeft het kabinet begin december op advies van het RIVM gekozen voor toediening van het BioNTech/Pfizer vaccin via centrale locaties. Ik heb de GGD'en gevraagd dit te coördineren. Dit hebben zij in een snel tijdsbestek voor elkaar gekregen. Het is niet aan mij om in de keuzes van anderen landen te treden.

Kunt u toelichten wanneer de vaccinatieplaatsen en voldoende personeel gereed zullen zijn om te beginnen met vaccineren? Waar zullen de locaties zich bevinden?

12.

Daarvoor verwijs ik u naar de Kamerbrief over de uitwerking van de vaccinatiestrategie van 4 januari jl. Voor informatie over de locaties verwijs ik u door naar de website www.coronavaccinatie.nl.

Hoe wordt gewaarborgd dat het vaccineren en het grootschalig testen naast elkaar ambitieus kan worden uitgerold, gegeven het laatste advies van het Outbreak Management Team (OMT) waarin gewaarschuwd wordt dat het grootschalig testen van bijvoorbeeld reizigers niet mogelijk is? Hoeveel extra mensen worden er aangeworven en opgeleid?

13.

De capaciteit voor testen is momenteel fors ruimer dan de testvraag. De GGD'en zijn voorbereid op de verwachte maximale vraag in februari, en houden rekening een mogelijke eerdere piekvraag, bijvoorbeeld in de periode volgend op de kerstvakantie. Wat de capaciteit voor bron- en contactopsporing betreft is deze door de GGD inmiddels groter dan in het opschalingsplan voorzien, namelijk 7500 fte. De personele en infrastructurele capaciteit voor vaccinatie wordt los daarvan opgebouwd. Er is ook gekeken of er op locaties die zijn ingericht als testlocatie ruimte is naast de bestaande teststraten. Onze inzet is erop gericht om maximaal te kunnen vaccineren en daarnaast voldoende te kunnen testen en bron- en contactonderzoek uit te kunnen voeren.

Kent u de berichtgeving 'Genoeg vaccins besteld om voor 1 juli meeste Nederlanders te vaccineren'? 6) Hoe oordeelt u over het feit dat het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) verwacht dat 10% - 20% van de vaccins verspild zullen worden? Deelt u de zorg dat een ineffectief oproepsysteem wellicht zal resulteren in meer spillage? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke stappen bent u voornemens te nemen om de verspilling van vaccins te minimaliseren?

14.

Het is niet ongebruikelijk om uit te gaan van 10% spillage bij zogenaamde 'multidose vials', waarin meerdere doses uit een flesje/ampul worden gehaald. De inzet is zeker gericht op een zo beperkt mogelijke spillage. Vaccineren vanuit centrale locaties draagt eraan bij om juist ook om het spillagerisico te verlagen, net als het werken met een gericht aanmeldsysteem. Op basis van de aanmeldingen kan de vraag en aanbod van vaccins per locatie en dag zoveel mogelijk afgestemd worden. Het schema van leveringen en toediening wordt op deze manier is dus aangepast op de mensen die zich actief hebben aangemeld.

Ziet u mogelijkheden om vaccins die niet gebruikt zijn door de mensen die hier voor opgeroepen zijn, beschikbaar te stellen aan andere mensen voordat de vaccins onhoudbaar worden, in plaats van de vaccins weg te gooien? Zo nee, waarom niet? Zo ja, kunt u toelichten hoe u dit wilt bewerkstelligen en aan welke groepen u deze 'overgebleven' vaccins ter beschikking zou willen stellen?

15.

Er worden geen vaccins aan locaties geleverd, wanneer deze niet toegediend kunnen worden. Hier is in de logistieke organisatie in voorzien. Iedere GGD geeft dagelijks (per locatie) gegevens door aan het RIVM over planning en verbruik vaccins:

aanwezige voorraad vaccins;

daadwerkelijk aantal toegediende vaccinaties en vaccinverlies op die dag;

aantal vaccinatieafspraken voor de komende 5 dagen.

Het RIVM maakt op basis van deze gegevens een distributieplanning. In de uitvoeringsrichtlijn voor de COVID-19 vaccinatie is opgenomen dat spillage aan het eind van de dag op een vaccinatielocatie zoveel mogelijk voorkomen moet worden.

Kunt u deze vragen zo spoedig mogelijk afzonderlijk beantwoorden?

16.

Hierbij treft u de afzonderlijke beantwoording.

1) Nieuwsuur, 16 december 2020, 'VWS: eerste vaccinatie vóór 18 januari, eerder als het lukt' (<https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2360958-vws-eerste-vaccinatie-voor-18-januari-eerder-als-het-lukt.html>).

2) RTL Nieuws, 12 november 2020, 'Ministerie: 'Vaccinatieprogramma tegen corona in december klaar' (<https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/5196651/rivm-vaccinatie-december-plannen-covid-corona>).

3) NOS, 16 december 2020, 'Waarom starten met vaccineren nog even gaat duren (of toch niet)' (<https://nos.nl/collectie/13850/artikel/2360956-waarom-starten-met-vaccineren-nog-even-gaat-duren-of-toch-niet>).

4) Kamerstuk 25295, nr. 800.

5) Hallo Niedersachsen, 14 december 2020, '50 Corona-Impfzentren in Niedersachsen eingerichtet' (https://www.ndr.de/fernsehen/sendungen/hallo_niedersachsen/50-Corona-Impfzentren-in-Niedersachsen-eingerichtet,hallonds62942.html).

6) NOS, 9 december 2020, 'Genoeg vaccins besteld om voor 1 juli meeste Nederlanders te vaccineren' (<https://nos.nl/collectie/13850/artikel/2359961-genoeg-vaccins-besteld-om-voor-1-juli-meeste-nederlanders-te-vaccineren#:~:text=Het%20RIVM%20houdt%20rekening%20met,oproep%20krijgen%20ook%20komen%20opdagen.>).